

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Банківська аналітика та хеджування ризиків»

(Banking analytics and risk hedging)

Рекомендована для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

1. Мета опанування навчальної дисципліни.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні системних знань, практичних вмінь та фахових компетенцій з методології та інструментарію аналітичних досліджень економічних процесів, теорії і практики хеджування ризиків для формування ризик-орієнтованого мислення у споживачів банківських послуг, власників і персоналу банківських установ, інших фінансових посередників та держави, а також розвинути вміння щодо застосування набутих знань у наукових дослідженнях і практичній діяльності. Навчальна дисципліна пропонує здобувачам вивчення закономірностей, трендів розвитку монетарної сфери, інструментарію аналітичних досліджень фінансово-банківської діяльності, оцінювання впливу фінансових ризиків. Здобувачі познайомляться з причинами та джерелами формування системних ризиків в умовах циклічної економіки, основними концепціями, стратегіями та інструментами хеджування ризиків, дізнаються про основні засади ризик-орієнтованого управління фінансово-банківськими установами. Узагальнені та систематизовані теоретичні розробки з проблематики аналітичних досліджень та хеджування ризиків потрібні як представникам банківського бізнесу, так і фахівцям суб'єктів виробничої та невиробничої сфери, інших фінансових посередників, інвесторам, менеджменту, податківцям, регуляторам, а також всім стейкхолдерам та потенційним клієнтам банків.

Міждисциплінарні зв'язки: пререквізити та постреквізити. **Пререквізити:** навчальна дисципліна базується на знаннях та компетентностях, що набуває здобувач вищої освіти під час вивчення навчальних дисциплін «Методологія економічних досліджень», «Макрофінансова інфраструктура», «Економетричне моделювання у наукових дослідженнях», «Модерний банкінг» та «Емпіричні корпоративні фінанси», **Постреквізити:** У результаті вивчення дисципліни буде сформовано необхідний компетентнісний базис для опанування таких дисциплін як «Теорія та практика валютної інтеграції», «Управління інвестиціями», «Теорії фінансового ринку» та інших економічних навчальних дисциплін.

2. Результати навчання, методи навчання та засоби діагностики:

Таблиця 1 – Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання з навчальної дисципліни «Банківська аналітика та хеджування ризиків» у відповідності до результатів навчання

Дескриптори НРК (результати навчання за навчальною дисципліною)		Методи навчання	Засоби діагностики
1.	Знання:		
1.1	методологічного апарату аналітичних досліджень в монетарній сфері та хеджуванні фінансових ризиків	Участь у колективній дискусії, опрацювання вправ, тестування, розв'язання практичних ситуацій, виконання та презентація індивідуальних дослідницьких завдань.	Оцінювання активності під час проведення контактних занять, перевірка виконання контрольних вправ та індивідуальних дослідницьких завдань, контрольна (модульна) робота, підсумкова контрольна робота
1.2	теоретичного та методичного інструментарію фундаментальних аналітичних досліджень економічних процесів, ключових фінансових показників банківської системи;		
1.3	класифікацію банківських ризиків, методи їх кількісної та якісної оцінки;		
1.4	знання основних концепцій хеджування фінансових ризиків та формування інвестиційних стратегій, розуміння теоретичних і практичних проблем інноваційного розвитку фінансового ринку та його учасників;		
1.5	розуміння теоретичних і практичних проблем інноваційного розвитку фінансового ринку та його учасників;		
1.6	міжнародні регуляторні стандарти та національну нормативно-правову базу (Basel III/IV, IFRS, українське законодавство НБУ щодо ризик-менеджменту);		
2.	Уміння/навички:		
2.1	здійснювати аналітичну оцінку ризикової позиції банку;		Оцінювання активності

2.2	обґрунтовувати вибір інструментів хеджування з урахуванням вартості, ефективності та регуляторних обмежень;	Вирішення вправ та аналітичних ситуацій, виконання та презентація есе, індивідуальних дослідницьких завдань, кейс-стаді, підготовка та презентація аналітичних доповідей, есе, міні-досліджень, дискусії	під час проведення контактних занять, перевірка виконання практичних індивідуальних дослідницьких завдань, розрахункових робіт та аналітичних ситуацій, оцінювання аналітичних доповідей і презентацій; підготовка наукових есе або міні-досліджень; участь у фахових дискусіях; контрольна (модульна) робота, підсумкова контрольна робота
2.3	аналізувати фінансову діяльність банку і опрацьовувати заходи, що спрямовані на її покращення;		
2.4	аналізувати та інтерпретувати дані аналітичних систем (наприклад, Bloomberg, SAS для банківської аналітики);		
2.5	застосовувати кількісні моделі для вимірювання та прогнозування ризиків;		
3.	Комунікація		
3.1	здатність ідентифікувати, формулювати та вирішувати актуальні наукові та прикладні проблеми розвитку банківської системи та управління ризиками;	Вирішення аналітичних вправ та ситуацій, участь у дискусіях, виконання командного практичного завдання, підготовка та презентація аналітичних доповідей, есе, міні-досліджень	Оцінювання активності під час проведення контактних занять, перевірка виконання розрахункових робіт та аналітичних ситуацій, оцінювання виконання аудиторних контрольних вправ, оцінювання аналітичних доповідей і презентацій; підготовка наукових есе або міні-досліджень; участь у фахових дискусіях; підсумкова контрольна робота).
3.2	ефективне донесення результатів аналітики ризиків та формування інвестиційних стратегій до стейкхолдерів (презентації, звіти огляди).		
3.3	дотримуватись професійної етики в процесі узгодження та використання фінансових інструментів хеджування ризиків на фінансових ринках; готувати аналітичні звіти, наукові публікації та експертні висновки;		
3.4	презентувати результати банківської аналітики та досліджень ризиків фаховій і науковій аудиторії;		
4.	Відповідальність і автономія		
4.1	здатність до самостійного планування й виконання аналітичних досліджень у сфері банківських ризиків та прийняття аналітичних рішень в умовах невизначеності;	Виконання командного практичного завдання, врахування дотримання таймингу та командної взаємодії під час оцінювання різних видів завдань	Оцінювання участі в колективних дискусіях та виконанні командних завдань
4.2	надавання консалтингових послуг щодо аналітичних досліджень та формування стратегій хеджування ризиків		
4.3	Відповідальність за етичне використання даних, дотримання принципів академічної доброчесності, забезпечення конфіденційності та відповідність регуляторним стандартам (з можливістю самостійного прийняття рішень у нестандартних ситуаціях);		
4.4	готовність обирати інноваційні напрями, методи й моделі вирішення проблем управління фінансовою стабільністю та хеджування ризиків на основі коректних методів аналізу.		

3. Зміст навчальної дисципліни за темами

МОДУЛЬ 1. ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКА АНАЛІТИКА

Тема 1. Банківська аналітика в сучасних економічних дослідженнях.

Тема 2. Фундаментальний аналіз монетарної сфери.

Тема 3. Статистичні методи аналізу банківських даних.

Тема 4. Аналітика дослідження економічних циклів та системних ризиків.

МОДУЛЬ 2. ХЕДЖУВАННЯ РИЗИКІВ

Тема 5. Фінансові ризики аналітичний інструментарій оцінювання та управління.

Тема 6. Концептуальні засади та інструменти хеджування ризиків.

Тема 7. Стратегії хеджування та портфельний аналіз.

Тема 8. Регуляторні вимоги до управління ризиками, хеджування та ESG-інтеграція

4. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують викладання навчальної дисципліни та адреси їх електронної пошти:

Примостка Людмила Олександрівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківської справи та страхування, e-mail: prymostka.liudmyla@kneu.edu.ua
Краснова Ірина Вікторівна доктор економічних наук, професор, професор кафедри банківської справи та страхування, e-mail: krasnova_iryna@kneu.edu.ua

5. Рекомендовані інформаційні джерела:

Основна

1. Фінансовий бізнес: інновації, фінтех, регулювання: міжнародна колективна монографія / за заг. ред д.е.н., проф. Л.О. Примостки / Л.О. Примостка, І.В. Краснова, В.В. Лавренюк, Л.М. Сембієва та ін. Київ: КНЕУ, 2022. 375, [1] с.
2. Прогнозування та хеджування фінансових ризиків. Монографія. / За ред. Л.О.Примостки. К.: КНЕУ, 2014. 424 с.
3. Банківські ризики: теорія та практика управління. Монографія. / За ред. Л.О.Примостки. К.: КНЕУ, 2008. 456 с.

Додаткова

4. Банківська система України: інституційні зміни та інновації. Монографія. / За ред.Л.О. Примостки. К.: КНЕУ, 2015
5. Краснова І.В. Формування інвестиційних стратегій на інтегрованих фінансових ринках : монографія. / Краснова І.В. Київ: КНЕУ, 2018. 618 с.
6. Корнилюк Р.В. Системний ризик і макропруденційна політика в банківському секторі : монографія. Київ: КНЕУ, 2019. 461 с.
7. Краснова І.В., Громницька І.Ю., Васьківська Н.О. МОДЕЛЬ СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ РИЗИКУ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ. Підприємництво та інновації. 2023. Випуск 28. С. <http://ejournal.in.ua/index.php/journal/index>
8. Prymostka, L., Krasnova I., Okhrymenko, I., Shcheliuk, M., & Prymostka, A. (2024). DEVELOPMENT OF FINANCIAL RISK HEDGING STRATEGIES. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(54), 68–82. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.54.2024.4251>
9. Krasnova, I., Hhromnytska, I., Nikitin, A., Khodakevich, S., & Shevaldina, V. (2023). MONETARY ANTI-CRISIS MEASURES IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW IN UKRAINE. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(51), 274–287. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.4.51.2023.4100>
10. Prymostka, L., Krasnova, I., Lavreniuk, V., Prymostka, O., & Chepizhko, O. (2023). MACROECONOMIC FACTORS INFLUENCING ON THE REORGANIZATION OF BANKS IN THE CONDITIONS OF ECONOMIC IMBALANCES. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(51), 8–20. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.4.51.2023.4114>
11. Bessis, J. (2015). *Risk Management in Banking* (5th ed.). Chichester: Wiley, 832 p.
12. Christoffersen, P. F. (2019). *Elements of Financial Risk Management* (3rd ed.). London: Academic Press, 352 p.
13. Lubinska, B. (2021). *Interest Rate Risk in the Banking Book: A Best Practice Guide to Management and Hedging*. Chichester: Wiley, 384 p.
14. Brown, A. (2015). *Financial Risk Management For Dummies*. Hoboken: Wiley, 384 p.
15. Miller, M. B. (2017). *Mathematics and Statistics for Financial Risk Management* (2nd ed.). Hoboken: Wiley, 384 p.

Електронні ресурси

1. Risk Management Specialization (Coursera / New York Institute of Finance.)
2. Financial Engineering and Risk Management (Coursera / Columbia University).
3. Portfolio and Risk Management (Coursera / University of Geneva).
4. Introduction to Corporate Finance (Coursera / University of Pennsylvania – Wharton).
5. Introduction to Risk Management (edX / New York Institute of Finance).
6. Risk Management Professional Certificate (edX / NYIF – audit modules).
7. Banking & Credit Analys (Corporate Finance Institute – CFI).
8. Finance and Capital Markets (Khan Academy).